

Landelijke rapportage en inventarisatie export en verwerking dierlijke mest 2020

NCM webinar 20 november 2020

Rembert van Noort

Jan Roefs

Jos van Gastel

Jan Schellekens

Kees Kroes

Johan van Diepen

Johan Temmink

Export en verwerking dierlijke mest

- Markontwikkelingen
- Aanbod dierlijke mest
- Productie, verwerking en export
- Nutriëntbalans fosfaat en stikstof
- Technologie en productontwikkeling
- Effecten toekomstig mestbeleid
- Tot slot

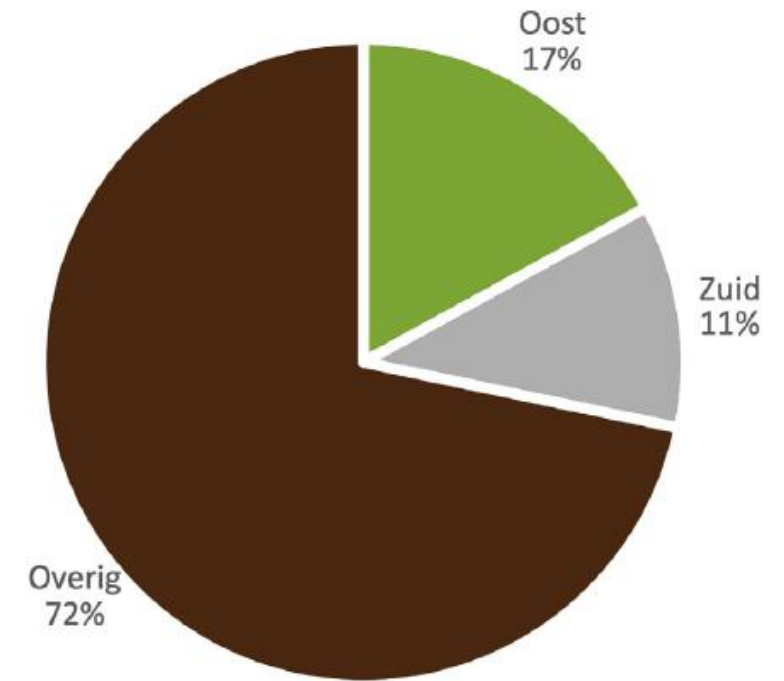
Stel ze via de openbare chat

Marktontwikkelingen 2019

- In NL potentiële markt producten uit dierlijke mest ruim 200 mln. kg N en 80 mln. kg K (vergelijk N-kunstmest circa 205-245 mln. kg N/jaar; N-overschot dierlijke mest circa 60 mln. kg N/jaar);
- Gebruiksruimte NL fosfaat 134 mln. kg P₂O₅ (-0,2 mln. kg in 2019)
- Gebruiksruimte NL stikstof dierlijke mest 384 mln. kg N (+5 mln. kg in 2019)
- Resp. 72% en 71% van gebruiksruimte P₂O₅ en N in regio Overig

Verdeling fosfaatgebruiksruimte naar concentratiegebieden

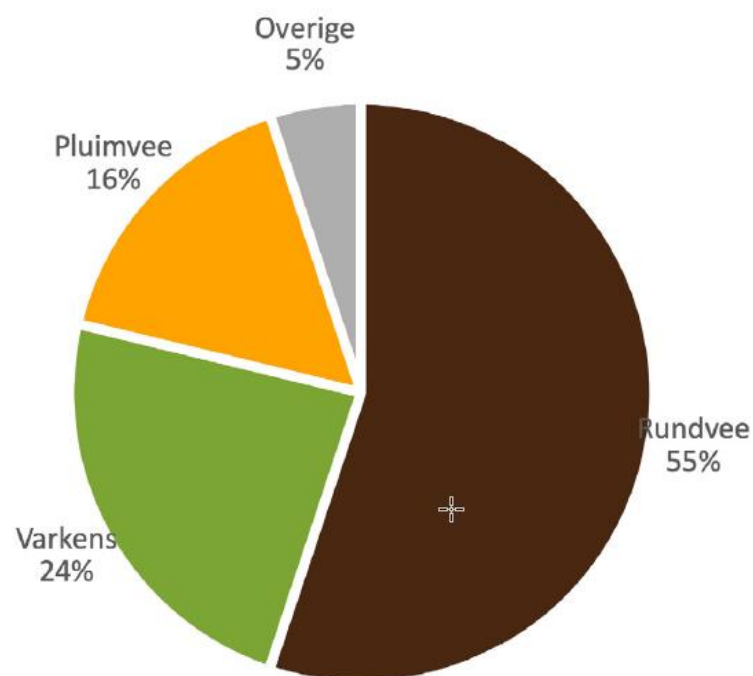
Aanbod dierlijke mest 2019

Fosfaatexcretie 156 mln. kg (-6 mln. kg)

30% in concentratiegebied Zuid

25% in concentratiegebied Oost

45% in gebied Overig

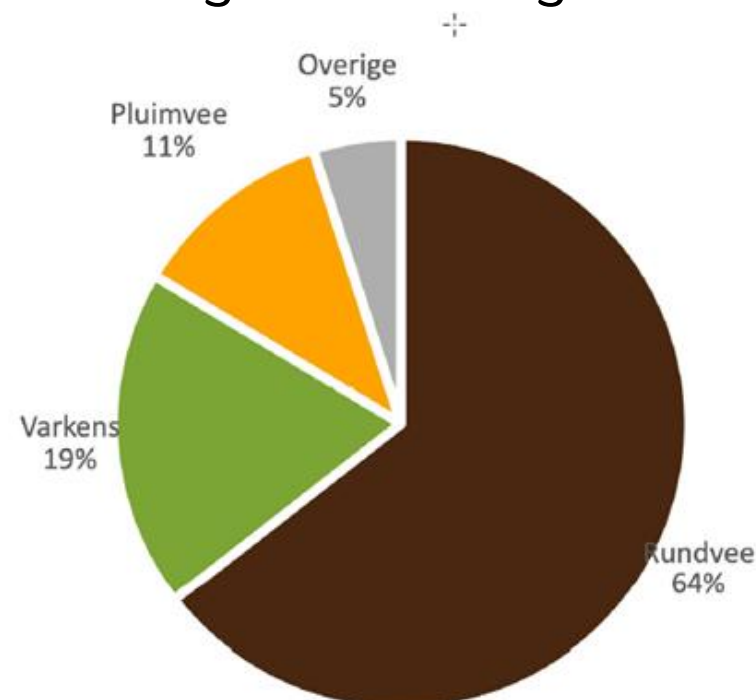

Stikstofexcretie 490 mln. kg (-14 mln. kg)

26% in concentratiegebied Zuid

24% in concentratiegebied Oost

50% in gebied Overig

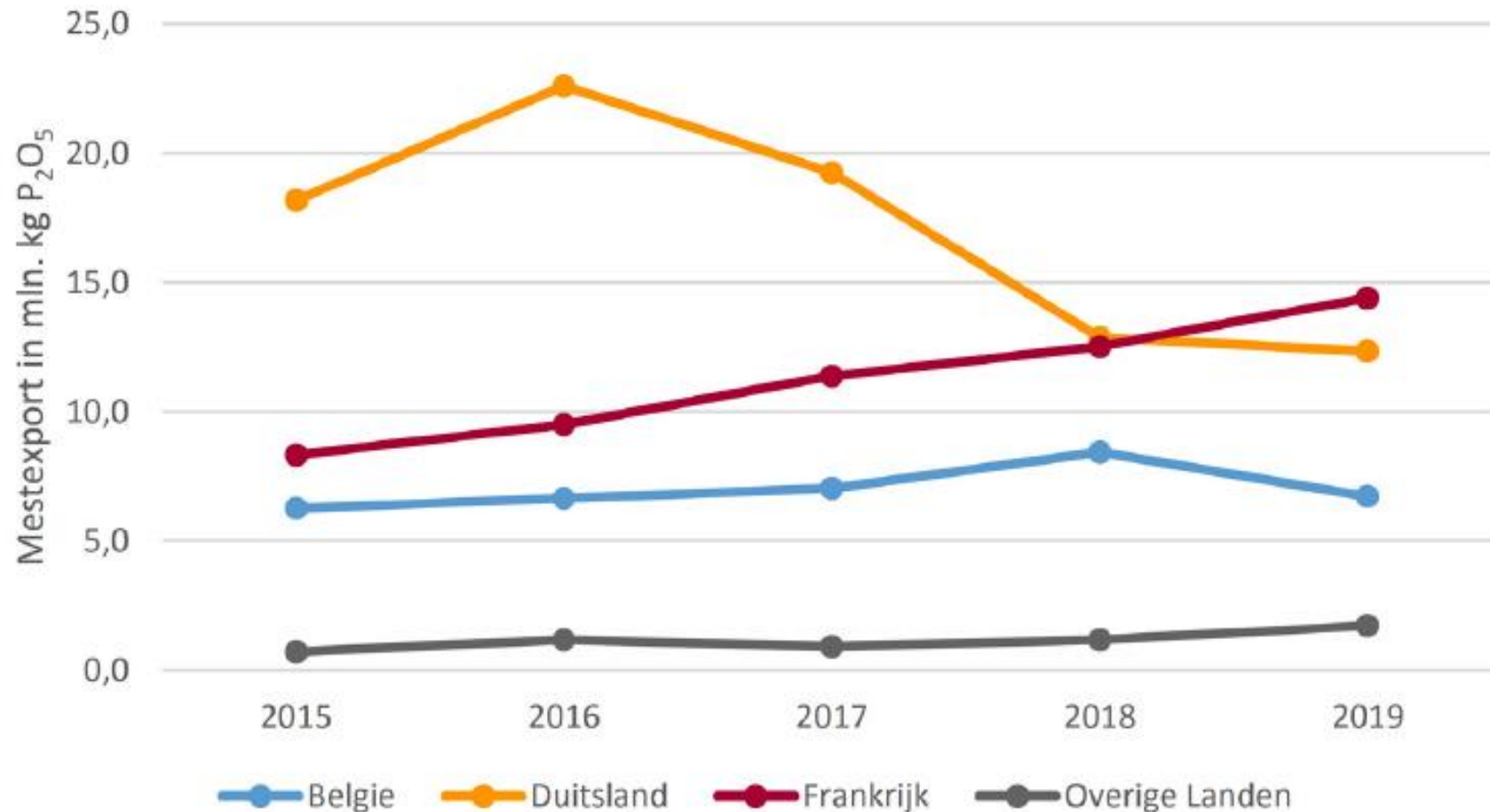

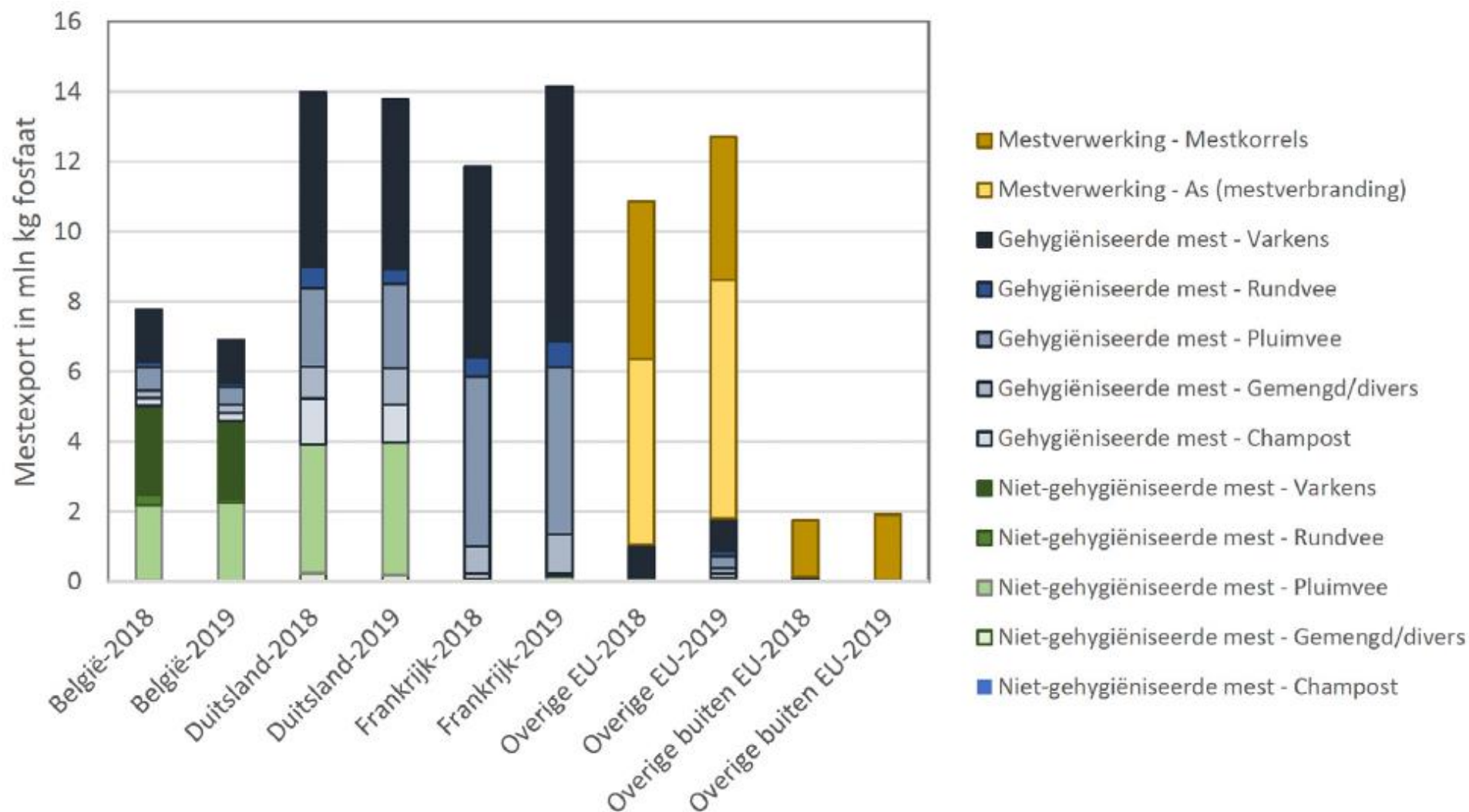
Productie, verwerking en export 2019

- RVO geregistreerde MVO: 40,5 mln. kg P2O5 (-0,1 mln. kg)
 - 62% in Zuid; 23% in Oost en 15% in Overig
- Gerealiseerde export en verwerking 48,9 mln. kg P2O5 (+2,5 mln. kg) en 61,0 mln. kg N (+4,5 mln. kg)
- 402 kton mineralenconcentraat met 2,5 mln. kg N (+0,5 mln. kg)
 - Productie 97% in Zuid
 - Afzet 63% in Zuid, 8% in Oost en 29% in Overig
- Biologische omzetting stikstof circa 2,5 mln kg N
- Spuiwater uit luchtwassers: 8,8 mln. kg N

Export dierlijke mest per land per jaar (m.u.v. korrels en as)

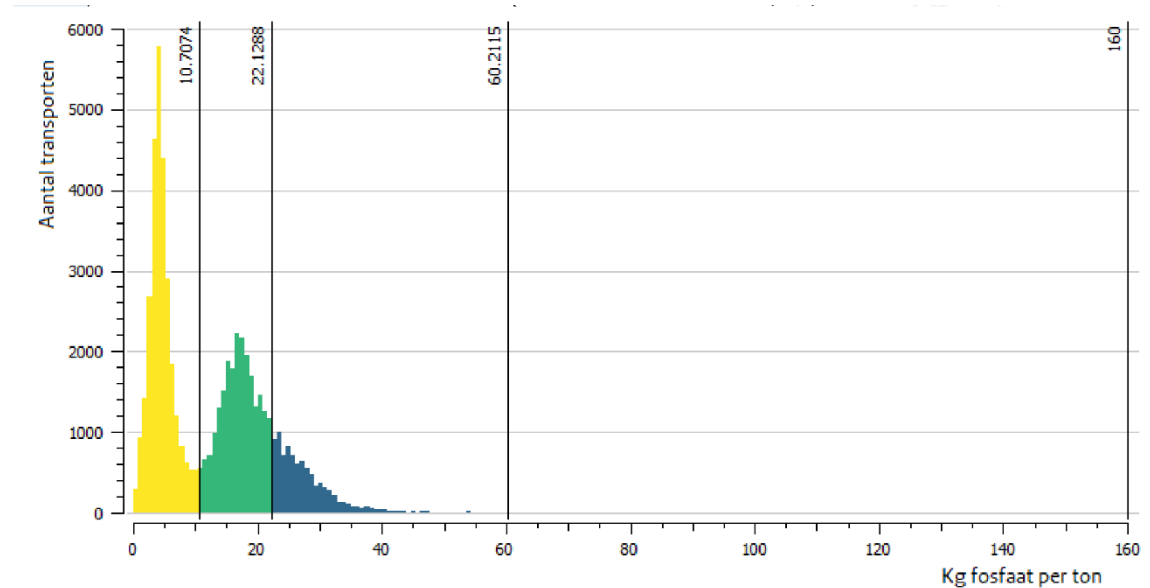
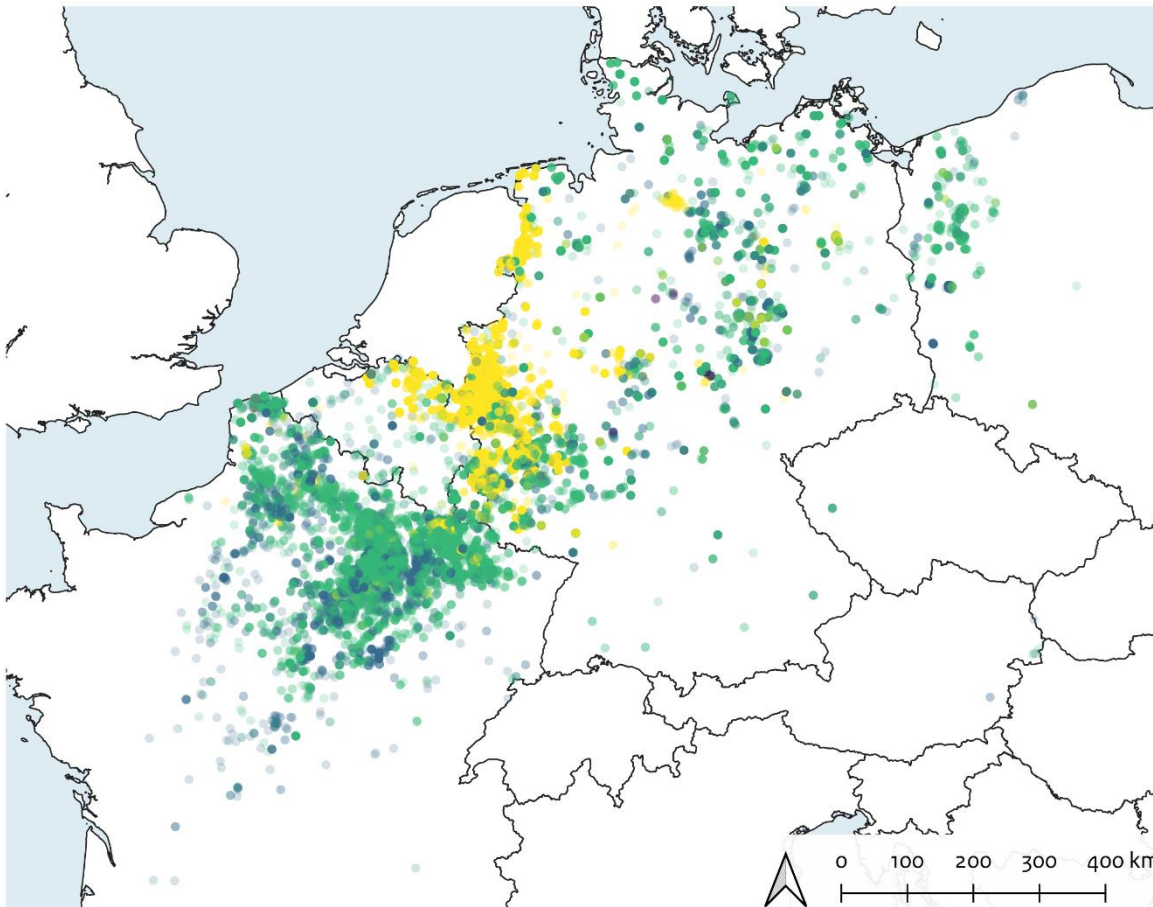

Export per land per jaar naar hygiënisatie en diersoort

Fosfaatgehalte per mestexport-transport op loslocatie

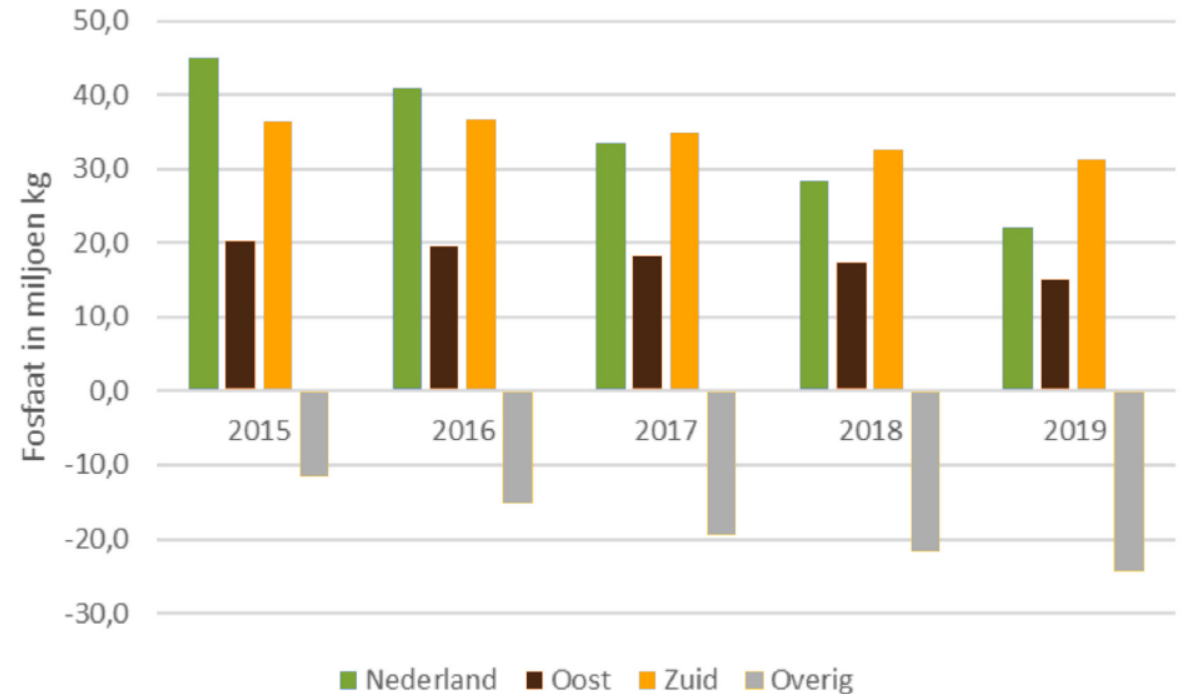
Ministerie van LNV (2020). Bronnen: NVWA/RVO

Nutriëntbalans Nederlandse landbouw 2019

- Te verwerken/exporteren
 - Fosfaat 33,5 mln. kg (-6,4 mln. kg)
 - Stikstof 37,9 mln. kg (-16,5 mln. kg)
- MVO 40,5 mln. kg fosfaat
- Gerealiseerde export/verwerking
 - 48,9 mln. kg P₂O₅ (+2,5 mln. kg)
 - 61,0 mln. kg N (+4,5 mln. kg)

Fosfaatexcretie minus plaatsingsruimte

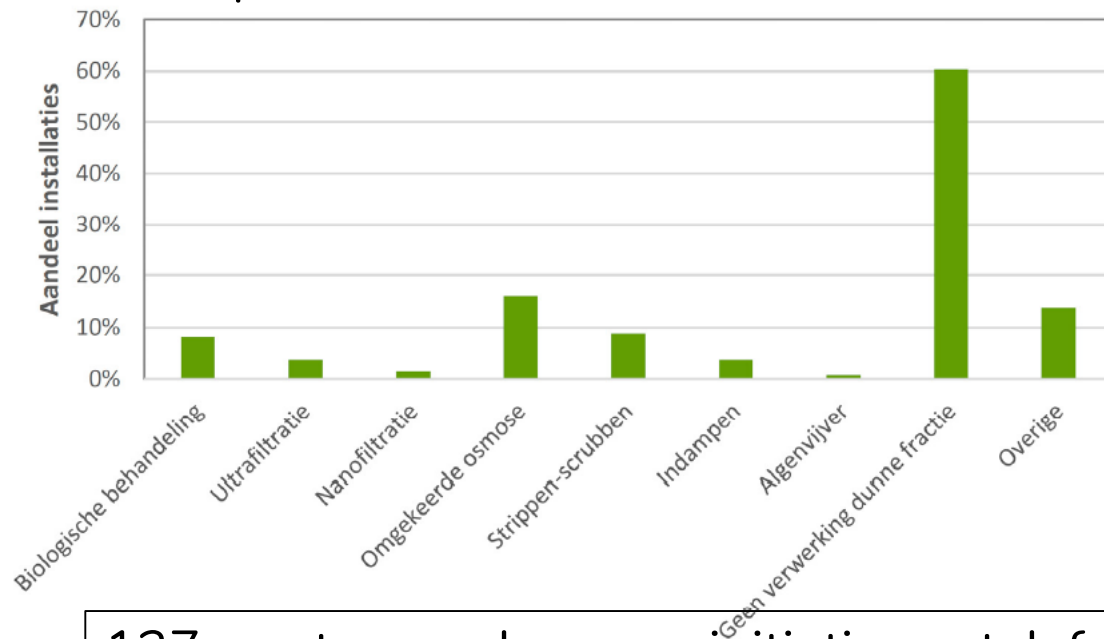

Technologie en productontwikkeling

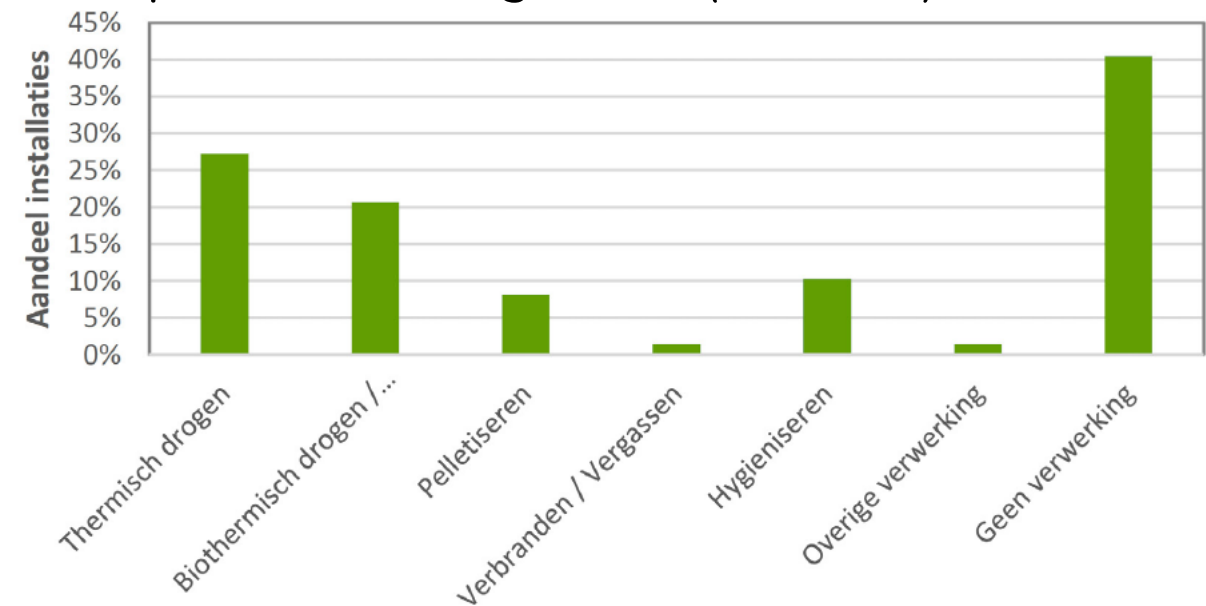
Dunne fractie

31% produceert een vloeibaar concentraat

Dikke fractie

28% produceert droge mest (>70%ds) of korrels

137 mestverwerkers en –initiatieven telefonisch geënquêteerd (van de 162)

136 operationele installaties, 24 in ontwikkeling, 2 gestopt

64 vergisters, waarvan 12 mono-vergisting

107 bedrijven samen 47 mln. kg fosfaat

11 bedrijven >1 mln. kg fosfaat, samen ruim 28 mln. kg fosfaat

In 2020 zullen 5 nieuwe initiatieven starten, samen 3 mln. kg fosfaat

LVN contouren toekomstig mestbeleid

- Volledige grondgebondenheid voor de melk- en rundvleesveehouderij, vrijwillig voor andere veehouderijbedrijven. Alle geproduceerde mest wordt afgezet op eigen grond of op grond van een collega in (regionaal) samenwerkingsverband.
- 100% afvoer en verwerking voor alle mest van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven.

Aannames grondgebondenheid of mestverwerking

- Melk-/rundveebedrijven: verplicht grondgebonden
- Geiten- en andere graasdierbedrijven: vrijwillig grondgebonden
- Akkerbouwbedrijven met ook vee: vrijwillig grondgebonden
- Gewas/veecombinaties: vrijwillig grondgebonden
- Pluimveebedrijven: 100% mestverwerking
- Overige veehouderijbedrijven (o.a. varkens en kalveren)
 - Niet-concentratiegebied: vrijwillig grondgebonden
 - Concentratiegebied Oost/Zuid: 100% mestverwerking
- Regio is gebied Overig, concentratiegebied Oost en Zuid

Effecten toekomstig mestbeleid

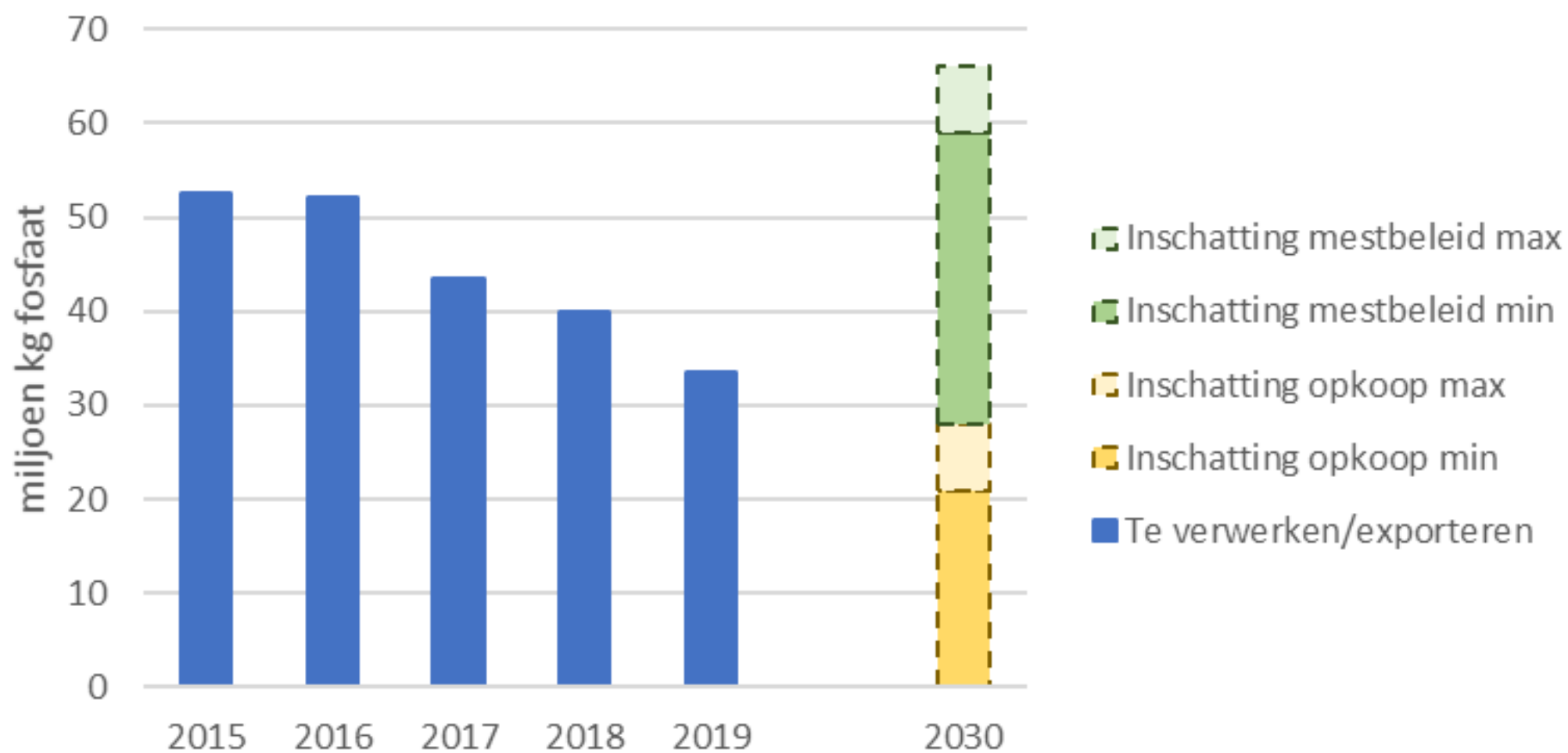
Concentratiegebied Oost					
Bedrijfstype	Plaatsingsruimte fosfaat	Totaal fosfaatuitscheiding	Bedrijven zonder overproductie mineralen/ Rest. plaatsingsruimte fosfaat		Bedrijven met overproductie mineralen/ Fosfaatoverschot
Melkveebedrijven	14,8	15,5	0,8		3,4
Overige rundveebedrijven	2,2	1,3	1,1		0,3
Varkensbedrijven	0,8	7,9	0,0		7,3
Pluimveebedrijven	0,2	5,6	0,0		5,5
Vleeskalverenbedrijven	0,6	3,4	0,1		2,9
Geiten- en andere graasdierbedrijven	1,0	1,4	0,5		0,8
Akkerbouw, tuinbouw en gewascombinaties	2,1	0,0	2,1		0,0
Gewas/veecombinaties	0,4	0,2	0,2		0,0
Overige hokdierbedrijven	0,0	0,4	0,0		0,4
Totaal veeteeltcombinaties	0,6	2,2	0,0		1,7
Subtotaal	22,8	37,9	4,8		22,2
Samenwerkingsovereenkomst					5
Mestverwerking		19			
Plaatsingsruimte niet benut met onbewerkte mest	2				
Onderbenutting plaatsingsruimte	11%				

Effecten toekomstig mestbeleid

Bedrijfstype	NEDERLAND				CONCENTRATIEGEBIED OOST				CONCENTRATIEGEBIED ZUID				NIET-CONCENTRATIEGEBIED				TOTAAL	
	Plaatsings- ruimte fosfaat	Totaal fosfaatuit- scheiding	Bedrijven zonder overproduc- tie mineralen/ Rest. Plaatsings- ruimte fosfaat	Bedrijven met overproduc- tie mineralen/ Fosfaat- overschot	Plaatsings- ruimte fosfaat	Totaal fosfaatuit- scheiding	Bedrijven zonder overproduc- tie mineralen/ Rest. Plaatsings- ruimte fosfaat	Bedrijven met overproduc- tie mineralen/ Fosfaat- overschot	Plaatsings- ruimte fosfaat	Totaal fosfaatuit- scheiding	Bedrijven zonder overproduc- tie mineralen/ Rest. Plaatsings- ruimte fosfaat	Bedrijven met overproduc- tie mineralen/ Fosfaat- overschot	Plaatsings- ruimte fosfaat	Totaal fosfaatuit- scheiding	Bedrijven zonder overproduc- tie mineralen/ Rest. Plaatsings- ruimte fosfaat	Bedrijven met overproduc- tie mineralen/ Fosfaatove- rschot	Mest- verwerking	Samen- werkings- verband
Melkveebedrijven	69,4	71,7	4,3	15,3	14,8	15,5	0,8	3,4	6,0	9,0	0,2	3,9	48,6	47,2	3,3	8,0		15
Overige rundveebedrijven	7,3	4,3	3,6	0,8	2,2	1,3	1,1	0,3	0,9	0,7	0,4	0,2	4,2	2,3	2,2	0,4		1
Varkensbedrijven	2,5	34,5	0,1	32,2	0,8	7,9	0,0	7,3	1,2	20,9	0,0	20,4	0,5	5,7	0,0	4,5	29	4
Pluimveebedrijven	1,1	23,1	0,1	22,1	0,2	5,6	0,0	5,5	0,2	9,8	0,0	9,7	0,7	7,7	0,1	6,9	23	
Vleeskalverenbedrijven	1,4	6,2	0,1	5,0	0,6	3,4	0,1	2,9	0,3	1,4	0,0	1,1	0,5	1,4	0,1	1,0	5	1
Geiten- en andere graasdierbedrijven	5,7	6,1	2,6	3,1	1,0	1,4	0,5	0,8	0,6	1,4	0,3	1,0	4,1	3,4	1,9	1,3		3
Akkerbouw, tuinbouw en gewascombinaties	40,0	0,9	39,2	0,1	2,1	0,0	2,1	0,0	4,5	0,2	4,3	0,0	33,4	0,6	32,8	0,0		0,1
Gewas/veecombinaties	4,7	3,4	2,0	0,9	0,4	0,2	0,2	0,0	1,0	1,1	0,4	0,5	3,3	2,1	1,4	0,4		1
Overige hokdierbedrijven	0,1	1,6	0,0	1,5	0,0	0,4	0,0	0,4	0,1	0,9	0,0	0,9	0,1	0,3	0,0	0,2	1	0,2
Totaal veeteeltcombinaties	1,3	4,0	0,0	2,8	0,6	2,2	0,0	1,7	0,3	0,9	0,0	0,7	0,4	0,9	0,0	0,5	3	1
Subtotaal	133,5	155,5	52,0	83,7	22,8	37,9	4,8	22,2	14,9	46,2	5,5	38,3	95,8	71,5	41,7	23,2		
Samenwerkings- verband				26				5				6				16		26
Mestverwerking		61				19				34				8			61	
Onderbenutting plaatsingsruimte	30				2				2				26					
Onderbenutting %	23%				11%				12%				27%					

Effecten beleid op te verwerken/exporteren mest

Tot slot

- Excretie van fosfaat en stikstof is gedaald
- Gerealiseerde hoeveelheid verwerkte/geëxporteerde fosfaat en stikstof is gestegen
- Geregistreeerde hoeveel MVO is gelijk gebleven
- Te verwerken/exporteren fosfaat en stikstof is gedaald
- Exportdaling naar Duitsland stabiliseert, stijging export naar Frankrijk zet door, dit betreft gehygiëniseerde mest vooral van pluimvee en varkens
- Er is een duidelijk verband tussen fosfaatgehalte en loslocatie/transportafstand export
- Er zijn 136 operationele mestbewerkingsinstallaties
- De in 2030 benodigde mestverwerkingscapaciteit zal uitkomen in de ordegrootte 59-66 mln kg fosfaat maar wordt sterk bepaald door beleidskeuze, definitie grondgebondenheid, regionale afzet, mestverwerking

Dank voor uw aandacht